

Motion till riksdagen 2008/09:C427

av **Ann-Kristine Johansson m.fl. (s)**

Träbyggande utifrån klimatsynpunkt

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om ökat byggande i trä.

Motivering

Det behövs en fortsatt satsning på modernt träbyggande som ökar konkurrensen och genererar minskade koldioxidutsläpp i bygg- och bostadssektorn.

Det råder ingen tvekan om att det moderna träbyggandet under senare år fått ett genombrott. I cirka 140 kommuner har det uppförts flervåningshus, offentliga byggnader och vägbroar baserade på moderna, högt industrialiserade, klimateffektiva byggsystem med trä. Träbyggandet ökar konkurrensen på bygg- och bostadsmarknaden och leder en nödvändig utveckling mot mer industriellt byggande. Träbyggande är också en för klimatet nödvändig utveckling inom byggnationen, som svarar för hela 40 procent av energianvändningen totalt sett.

Framgången under senare år handlar om att träbyggsystemen låga vikt skapar goda förutsättningar för industriella byggsystem där i praktiken byggarbetsplatsen avskaffas och ersätts med en monteringsplats. Byggtiderna kortas generellt med 40–50 procent, och största delen av byggtiden förläggs på en fabrik.

Allt hårdare krav på låg energiförbrukning talar också till träbyggsystemens fördel. Med krav på lågenergi- och passivhus, ökar produktionsfasens andel på fem till sex års sikt till uppemot 40 procent av byggnadens totala klimat- och energipåverkan. Detta ger goda skäl till att också se över vilka byggmetoder som används och reducera andelen ändliga byggmaterial med hög energiförbrukning vid tillverkning.

Frågan om träbyggande är inte i första hand en materialfråga, utan en systemfråga där det utvecklas ett helt nytt sätt att uppföra byggnader och

Fel! Okänt namn på

bostäder, med ny process, ny logistik och där den traditionella arbetsorganisationen kring byggande upphör, och där dyra arbetskraftskostnader flyttas från överhettade regioner till orter med en mer normal arbetsmarknad. De orter som idag har fabriker för träbyggsystem ligger bland annat i Sandsjöfors i Småland, Säffle och Kristinehamn i Värmland, Bygdsiljum i Västerbotten, Derome i Halland, Orsa i Dalarna med flera.

Emellertid återstår en hel del innan genombrottsfasen kan avlösas av en etablering. Det krävs samarbete mellan stat, näringsliv och universitet/högskolor för att genom etablering av moderna träbyggsystem bryta mönstret inom byggnäringen.

Den nationella träbyggnadsstrategi som beslutades om av samtliga partier i Sveriges riksdag 2002 kan uppvisa mycket goda resultat. Detta har skett genom i första hand en satsning på utbildning, där etablerade beställare, arkitekter och konstruktörer har givits möjlighet att få komplettera sin kunskap om de traditionella byggsystemen i stål och betong också med modernt träbyggande.

Dock är det viktigt att även de yrkesverksamma erbjuds utbildning om industriella och klimateffektiva träbyggnadslösningar. De högre byggutbildningarna inom universitet och högskolor bör ges ett särskilt uppdrag att införa särskilda utbildningsprogram för modernt träbyggande.

De stora vinnarna på en fortsatt satsning är de boende, förvaltare och beställare som erbjuds fler alternativ att välja mellan. Målet är lägre kostnader för byggande och därigenom sänkta boendekostnader – därtill och inte minst: väsentligt minskade koldioxidutsläpp.

Stockholm den 1 oktober 2008

Ann-Kristine Johansson (s)

Patrik Björck (s)

Sven-Erik Österberg (s)